

billigere, saa var det ønskeligt, thi jeg ser en af Grundene til de store kommunale Udgifter deri, at der bygges meget dyrt. Det gælder Skoler, og det gælder Gymnastikhuse. Da jeg nævner Gymnastikhuse, vil jeg her sige, at jeg tror, at man skal fare frem med nogen Lempe, inden man tvinger de kommunale Raaad til at opføre Gymnastikhuse ved samtlige Skoler. Man tænke sig en Kommune, som har 6—8 Skoler, og at Gymnastikhuse paa Landet koste 6—8,000 Kr.! Det vil blive en meget stor Udgift for saadanne Kommuner, og jeg tvivler meget om, at den Gymnastikundervisning, som under de forhaanden-værende Omstændigheder kan ydes, ogsaa selv om der kommer Gymnastikhuse, vil svare til den Bekostning, som man derved paalægger Kommunen. Man skal dog vel erindre, at det gennemgaaende drejer sig om Børn, som færdes meget i frisk Luft og ere ude i Naturen.

Jeg skal i øvrigt ikke komme ind paa de forskellige Ting, som ere nævnte i Kommissoriet, men der er ogsaa nævnt Forholdet til Kirken, og derom vil jeg sige, at jeg tror ikke, at Spørgsmaalet om Kirkens og Religionens Adskillelse fra Skolen er brændende i Befolkningen, og derfor tror jeg ogsaa, at man her skal fare med nogen Lempe og se, hvad Udviklingen naturlig fører med sig. Fortidens, de ældre Lærertyper have undertiden afgivet Stof til en og anden Figur i en Komedie. Men jeg tror dog at maatte sige, at der er adskillige af de yngre Lærere, som ere afblegede og refererende, og som Folkeskolen vil staa sig meget daarligt ved at faa de ældre Lærere med deres stærkt personlige Præg og deres Ejendommeligheder ombyttede med.

Naar mine Medforespørgere og jeg have tilladt os at stille denne Forespørgsel, er det, fordi dette Spørgsmaal ligger os paa Sinde og ligger vort Parti paa Sinde. Det have vi udtrykt i vort Program af 25. September 1909, og vi have ment, det vilde være af nogen Interesse baade at kende den Stilling, Kommissionen har taget til disse forskellige Spørgsmaal, som ere nævnte i Kommissoriet, men navnlig at kende den Stilling, vor nuværende højt-ærede Kultusminister agter at indtage til denne Kommissions Betænkning, og hvad han agter at foretage sig, og derfor tillader jeg mig paa mine Medforespørgeres og egne Vegne at rette den Forespørgsel til Kultusministeren:

„Hvad agter Ministeren at foretage sig i Anledning af den Betænkning, der er af-

given af Kommissionen af 11. December 1909 angaaende Folkeskolens Tilsyn“.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Appel): Jeg er de 3 ærede Medlemmer, der have stillet denne Forespørgsel, meget taknemmelig, idet den lægger mig paa Sinde, inden Rigsdagssamlingen løber ud, at faa Lejlighed til baade at fremlægge den Betænkning, som Kommissionen af 11. December 1909 har afgivet, og til at knytte mine Bemærkninger til det Forslag, som Betænkningen indeholder.

Det er jo ikke saa kort siden, Betænkningen blev afgiven, nemlig i Februar Maaned, og det høje Tings Medlemmer kunde maaske synes, at der forlængst kunde have været Anledning for mig til at faa denne Sag bragt frem. Men jeg vil her gerne udtale, at jeg har fundet, det vilde være uheldigt at have et Forslag om Menighedsraad og et Forslag om en Ændring i Folkeskolens Tilsyn jævnsides til Behandling i Tingene, idet nemlig et Forslag om Ændringer i Skolens Tilsyn i Henhold til det Kommissorium, der blev givet den nævnte Kommission, ogsaa vil komme til at berøre gejstlige Embedsmænd. Menighedsraadsforslaget behandlede Præstens Stilling, og et Forslag som dette, der nu foreligger i Kommissionens Betænkning, behandler ligeledes Præstens Stilling, og derfor vilde det være uheldigt at have haft disse to Forslag samtidig, da man vanskeligt vilde kunne holde dem ude fra hinanden, og dette ønsker jeg i høj Grad maatte blive Tilfældet. Nu er jo desværre Lovforslaget om Menighedsraad faldet, og nu kunde jo det andet Forslag i og for sig gerne blive fremlagt. Men nu er Tiden saa langt fremskreden, at det ikke kan behandles, og jeg er da meget taknemmelig for at faa Lejlighed til, ikke at fremsætte Kommissionens Forslag i dette høje Ting, men dog at fremlægge det og knytte mine Bemærkninger dertil, saaledes at Sommerens Skolemøder og politiske Møder kunne faa Lejlighed til at tage disse for hele vort Samfund saa overmaade vigtige og indgribende Forhold under den nøjeste og alvorligste Prøvelse.

Maa jeg forudskikke den Bemærkning, at jeg mener, det var betimeligt, at en saadan Kommission blev nedsat — den høje Rigsdag har jo ogsaa i sin Tid bevilget de dertil nødvendige Penge. Jeg tror nemlig, at vor Folkeskole trænger til en Fornyelse, naar Talen er om Tilsynet. Det Tilsyn, som blev givet Skolen for nu snart 100 Aar siden, i 1814, var sikkert